

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 23. juuli 2018
(OR. en)

11392/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0291 (NLE)

ACP 64
WTO 200
COASI 206
RELEX 672

ETTEPANEK

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 23. juuli 2018

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2018) 546 final

Teema: Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Samoa ühinemise kohta ühelt poolt
Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise
majanduspartnerluslepinguga

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 546 final.

Lisatud: COM(2018) 546 final

Brüssel, 23.7.2018
COM(2018) 546 final

2018/0291 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Samoa ühinemise kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluslepinguga

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Lisatud nõukogu otsuse ettepanek on õiguslik vahend, millega kiidetakse Euroopa Liidu (EL) nimel heaks Samoa ühinemine ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepinguga vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 6.

12. juunil 2002 volitas nõukogu komisjoni alustama Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikidega läbirääkimisi majanduspartnerluslepingute sõlmimiseks.

30. juulil 2009 kirjutas EL alla majanduspartnerluslepingule ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel. Paapua Uus-Guinea ja Fidži on majanduspartnerluslepingut ajutiselt kohaldanud alates vastavalt 20. detsembrist 2009 ja 28. juulist 2014.

Majanduspartnerluslepingu artikliga 80 on ette nähtud, et muudel Vaikse ookeani saareriikidel on võimalik lepinguga ühineda. Sellest tulenevalt esitas Samoa 5. veebruaril 2018 nõukogule majanduspartnerluslepinguga ühinemise taotluse koos turulepääsu pakkumisega. Komisjon hindas pakkumist ja leidis, et see on vastuvõetav. Seega viis komisjon läbirääkimised liidu nimel lõpule 23. aprilliks 2018.

Komisjon teavitas ELi liikmesriike suuliselt ja kirjalikult Samoa ühinemise protsessist nõukogu AKV töörühma kaudu. Ka Euroopa Parlamenti teavitati rahvusvahelise kaubanduse komisjoni kaudu. Samoaga peetud läbirääkimiste tulemusena koostatud turulepääsu pakkumise terviktekst edastati mõlemale institutsioonile 26. aprillil 2018.

Ühinemise arvesse võtmiseks vajalikes lepingu tehnilistes muudatustes ei ole majanduspartnerluslepingu osalised (EL, Paapua Uus-Guinea ja Fidži) veel kokku leppinud.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesoleva ettepanekuga rakendatakse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (AKV-ELi koostööleping ehk Cotonou leping)¹.

Samoa ühinemine ELi, Fidži ja Paapua Uus-Guinea vahelise majanduspartnerluslepinguga,² mis on asümmeetriline ja WTO eeskirjadele vastav kaubandusleping, tugevdab ELi ja partnerriikide vaheliste kaubandussuhete õigusraamistikku ning hõlbustab vastastikust kaubavahetust. Samuti kaasab see Samoa majanduspartnerluslepinguga kehtestatud ühiste eeskirjade ja institutsioonide süsteemi.

Samoa arvati vähim arenenud riikide kategooriast välja 2014. aastal. Seepärast lõpetatakse Samoa suhtes soodustuste kohaldamine ELi „Kõik peale relvade“ algatuse raames pärast 31. detsembril 2018 lõppevat üleminekuaega. Pärast nimetatud kuupäeva kohaldatakse Samoast ELi eksporditava kauba suhtes üldist soodustuste süsteemi, mille tingimused ei ole aga sama soodsad kui „kõik peale relvade“ algatusel. Tollimaksu- ja kvoodivaba ELi turule pääsu

¹ ELT L 287, 4.11.2010, lk 3. Lepingut on muudetud 25. juunil 2005 Luxembourgis alla kirjutatud lepinguga (ELT L 209, 11.8.2005, lk 27) ja 22. juunil 2010 Ouagadougous alla kirjutatud lepinguga (ELT L 287, 4.11.2010, lk 3).

² Nõukogu 13. juuli 2009. aasta otsus ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu allakirjutamise ja esialgse kohaldamise kohta (ELT L 272, 16.10.2009, lk 1).

säilitamiseks peaks Samoa olema ühinenud ELi, Fidži ja Paapua Uus-Guinea vahelise kehtiva majanduspartnerluslepinguga 1. jaanuariks 2019. Seega nähakse ette, et ELi ja Samoa kohaldavad kõnealuste lepingut ajutiselt, kui nad on teineteist kirjalikult teavitanud selleks vajalike lepingu artikli 76 lõike 3 kohaste menetluste elluviimisest.

Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Majanduspartnerlusleping hõlmab kestlikku arengut käsitlevaid sätteid (artikkel 3), millega osalised kinnitavad veel kord, et kestliku arengu eesmärgil on kõnealuse lepingu sätetes keskne roll kooskõlas Cotonou lepingus sätestatud üldiste eesmärkide ja põhimõtetega, eelkõige üldise kohustusega vähendada ja lõpuks kaotada vaesus selliste meetoditega, mis vastavad kestliku arengu eesmärkidele. Majanduspartnerlusleping on arengule suunatud kaubandusleping, mis pakub Samoale asümmeetrilist turulepääsu ja võimaldab tal kaitsta tundlikke sektoreid liberaliseerimise eest, hõlmates samas mitmeid kaitsemeetmeid ning noore tootmisharu kaitsetsätet. Lisaks sisaldab see Samoast ELi toimuvat eksporti lihtsustavaid sätteid päritolureeglite kohta. Nimetatud sätted aitavad kaasa poliitikavaldkondade arengusidususe eesmärgi täitmisele ning on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 208 lõikega 2.

Samoa kuulub alates 5. detsembrist 2017 maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetellu. Samal päeval vastu võetud nõukogu järelduste alusel (ECOFIN 1088) kutsutakse ELi institutsioone üles võtma maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu arvesse välispoliitikas, majandussuhetes ja arengukoostöös asjaomaste kolmandate riikidega. Kõnealusest üleskutsesest lähtuvalt arutab komisjon majanduspartnerluslepingu komitee koosolekul Samoa ametiasutustega Samoa kuulumist ELi loetellu, eelkõige eesmärgiga toetada maksureforme kooskõlas ELi loetelu kriteeriumidega. Lepingu kohaldamisala ei hõlma head maksuhaldustava ja komisjon ei kavatse mitte mingil juhul selliseid elemente lepingu kohaldamisalaga hõlmata.

2. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

• Õiguslik alus

Käesoleva nõukogu otsuse õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise leping, eriti selle artikkel 207, koostoimes lepingu artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ühine kaubanduspoliitika kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 kohaselt liidu ainupädevusse.

• Proportsionaalsus

Käesolev ettepanek on vajalik, et täita liidu rahvusvahelisi kohustusi, mis on sätestatud AKV-ELi partnerluslepingus.

• Vahendi valik

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 6, millega nähakse ette, et otsused rahvusvaheliste lepingute kohta võtab vastu nõukogu. Käesolevas ettepanekus esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Mõjuhindang**

AKV-ELi majanduspartnerluslepingute jätkusuutlikkuse mõju hinnati aastatel 2003–2007. Selle projekti tingimused avaldas Euroopa Komisjon 2002. aastal konkurentsil põhineva pakkumismenetluse raames. Pakkumismenetluse tulemusel sõlmiti 2002. aasta augustis viieaastane raamleping ettevõtjaga PwC France. Mõjuhindangu lõpparuande kavand esitati Euroopa sidusrühmadele ELi kodanikuühiskonna dialoogi raames toimunud kohtumisel, mille Euroopa Komisjon korraldas 23. märtsil 2007 Brüsselis, Belgias.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Samoa majanduspartnerluslepinguga ühinemise heakskiitmise suhtes ei kohaldata õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi menetlusi, see ei too liidu VKEdele kaasa kulusid ega tekita küsimusi digitaalse keskkonna seisukohast.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset liidus.

4. MÕJU EELARVELE

Samoa arvati vähim arenenud riikide kategooriast välja 2014. aastal; seega saab riik jätkuvalt kasu algatusest „Kõik peale relvade“, mille kaudu on Samoa ekspordil tollimaksu- ja kvoodivaba pääs ELi turule üleminekuaja vältel, mis lõpeb 31. detsembril 2018. Mõju eelarvele puudub, sest lepinguga ühinemise tulemusel jätkub Samoa pääs ELi turule samadel tingimustel.

5. MUU TEAVE

- **Ühinemisest ettevõtjatele tulenev kasu**

Majanduspartnerluslepinguga kehtestatakse tingimused, mille alusel ELi ettevõtjad saavad täies ulatuses kasutada poolte vastavate majandusharude võimalusi. Majanduspartnerluslepingu rakendamise käigus vabastatakse ELi tööstustoodete eksportijad enamikul juhtudest Samoasse eksportimisel tollimaksude tasumisest. See vastab 1994. aasta GATTi artikli XXIV kriteeriumidele (kaotada tollimaksud ja muud kaubanduspiirangud põhimõtteliselt kogu pooltevahelises kaubanduses), st 15 aasta jooksul hõlmatakse vabastustega 80 % ELi ekspordist. Samoa saab säilitada tollimaksu- ja kvoodivaba pääsu ELi turule.

Majanduspartnerluslepinguga kehtestatakse ka tingimused, mis käsitlevad selliseid valdkondi nagu kestlik areng, tehnilised kaubandustõkked, sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed jne. Lisaks osalevad majanduspartnerluslepingu osalised lepingu alusel loodud kaubanduskomitees. ELi võimalus kasutada lepinguga ette nähtud kahepoolset vaidluste lahendamise mehhanismi aitab kaasa eesmärgile tagada ELi ettevõtjate jaoks Vaikse ookeani piirkonna riikides läbipaistev, mittediskrimineeriv ja prognoositav keskkond.

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Samoa osaleb majanduspartnerluslepingu artikli 68 alusel loodud kaubanduskomitees, mis käsitleb kõiki lepingu rakendamiseks vajalikke küsimusi, sealhulgas lepingu rakendamise järelevalvet ja läbivaatamist, tehniliste kaubandustõkete ning sanitaar- ja

fütosanitaarmeetmetega seotud koordineerimist ja konsulteerimist, prioriteetsete sektorite ja toodete ning nendel põhinevate koostöövaldkondade kindlakstegemist ja läbivaatamist ning soovitude esitamist lepingu muutmiseks. Kaubanduskomitee koosneb lepinguosaliste esindajatest.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepaneku artiklite 1 ja 2 sätted käsitlevad Samoa majanduspartnerluslepinguga ühinemise liidu nimel heakskiitmist ja teatist, millega Euroopa Liit väljendab nõusolekut lepingu ajutiseks kohaldamiseks vastavalt selle artikli 76 lõikele 3.

Artiklis 3 täpsustatakse, et ühinemise heakskiitmist ei tohi tõlgendada viisil, mis võimaldaks sellest tulenevatele õigustele või kohustustele vahetult tugineda liidu või liikmesriikide kohtutes.

Artiklis 4 määratakse kindlaks otsuse jõustumise kuupäev.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Samoa ühinemise kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluslepinguga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

ning arvestades järgmist:

- (1) 12. juunil 2002 andis nõukogu komisjonile loa alustada Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühmaga läbirääkimisi majanduspartnerluslepingute üle³.
- (2) 30. juulil 2009 kirjutas Euroopa Liit (toona Euroopa Ühendus) alla ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelisele majanduspartnerluse vahelepingule⁴ (edaspidi „majanduspartnerluse vaheleping“), millega loodi majanduspartnerluslepingu raamistik. Majanduspartnerluse vahelepingut on ajutiselt kohaldanud Paapua Uus-Guinea ja Fidži alates vastavalt 20. detsembrist 2009 ja 28. juulist 2014.
- (3) Lepingu artikliga 80 on nähtud ette muude Vaikse ookeani saareriikide ühinemist käsitlevad sätted.
- (4) 5. veebruaril 2018 esitas Samoa nõukogule ühinemistaotluse koos turulepääsu pakkumisega.
- (5) Komisjon hindas Samoa pakkumist ja leidis, et see on vastuvõetav. Seega viis komisjon läbirääkimised Samoaga lõpule 23. aprilliks 2018.
- (6) Lepingu artikli 76 lõike 3 kohaselt võivad liit ja Samoa lepingut ajutiselt kohaldada, teavitades teineteist kirjalikult selleks vajalike menetluste läbiviimisest.
- (7) Samoa ühinemine tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita,

³ Nõukogu direktiivid, mis käsitlevad majanduspartnerluslepingute üle peetavaid läbirääkimisi Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide ja piirkondadega (9930/02 (DG E II) HH/sg).

⁴ Nõukogu 13. juuli 2009. aasta otsus 2009/729/EÜ ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu allakirjutamise ja esialgse kohaldamise kohta (ELT L 272, 16.10.2009, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Samoa ühinemine ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepinguga (edaspidi „majanduspartnerluse vaheleping“) kiidetakse Euroopa Liidu nimel heaks, tingimusel et Samoa annab ühinemisakti hoiule vastavalt kõnealuse lepingu artiklile 80.
2. Käesolevale otsusele on lisatud Samoa turulepääsu pakkumise dokumendid.

Artikkel 2

1. Majanduspartnerluse vahelepingu ajutiseks kohaldamiseks Euroopa Liidu ja Samoa vahel edastab nõukogu eesistuja Euroopa Liidu nimel majanduspartnerluse vahelepingu artikli 76 lõikes 2 osutatud teatise.
2. Euroopa Liit ja Samoa alustavad majanduspartnerluse vahelepingu ajutist kohaldamist kümme päeva pärast seda, kui nad on teatanud teineteisele kirjalikult, et on läbi viinud selleks vajalikud menetlused vastavalt lõikele 1.

Artikkel 3

Ühinemise heakskiitmist ei tõlgendata viisil, mis võimaldaks sellest tulenevatele õigustele või kohustustele vahetult tugineda Euroopa Liidu või liikmesriikide kohtutes.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 5

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*